

Voorkom het drama van een generatie verspilde talenten

**Zakenkabinet
Schaal en Maat
Trude Maas**

Babyboomers dachten dat ze veilig hun middagdutje kunnen doen nu de machtigste vrouw van Nederland hun AOW-belang verdedigt. Niets is echter minder waar. Achter onze en haar rug om voltrekt zich potentieel een drama. De ontgroening maakt namelijk niet alleen de arbeidsmarkt straks krapper. Onze maatschappij ontwikkelt zich ook zodanig, dat dat krappe aanbod straks maar half of slecht geschoold de arbeidsmarkt zal betreden. Wie

echt vooruit wil kijken, houdt daar rekening mee. Het lijkt mij de moeite waard dat we nog wat langer doorwerken om juist dát drama te voorkomen.

Want wat is er buiten al die vergadercircuits aan de hand? Er is sprake van hoge schooluitval, slechte rekenprestaties, geen belangstelling voor techniek, succesvolle meisjes naast falende jongens en toenemende jeugdwerkloosheid. Inderdaad, de jeugd heeft de toekomst, maar dan moet je ze die wel gunnen.

Zouden we niet veel heftiger moeten debatteren over de aansluiting tussen school en werk, over het hoe en waarom van de hoge jeugdwerkloosheid, over de verdeling van kansen tussen

Steeds meer sportclubs nemen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en zoeken jongelui op

autochtone en allochtone jeugd, en tussen jongens en meisjes? Zouden juist werkgevers zich niet in dat debat moeten manifesteren? Wie immers aan de lange termijn denkt houdt zijn hart vast.

Ooit zullen de grijze duiven toch echt ruim baan moeten maken, en wie vult dan de openvallende plekken in? Borgen we de kwaliteit van het aanbod op de arbeidsmarkt wel voldoende? Of laten we het allemaal maar gewoon gebeuren en gaan we straks de immigratie opnieuw bevorderen?

Het woord 'duurzaam' wordt vandaag op van alles en nog wat geplakt, behalve op de ontwikkeling van menselijk talent.

De scholen voor hoger en middelbaar beroepsonderwijs in de grote steden rapporteren netjes de studiesuccessen van de jonge meiden, terwijl de jongens achterblijven. Een schoolbestuurder uit een grote stad zei onlangs cynisch tegen me: 'Eigenlijk kun je maatschappelijk gezien beter

werkloze jonge vrouwen hebben dan veel jonge mannen die verongelikt op straat rondlopen. En, zo voegde hij er aan toe, 'Bedenk ook eens wat dat gaat betekenen voor de huwelijksmarkt'. Ik moet bekennen dat ik daar nog nooit over nagedacht had. Hij wel. Hij ziet het van dichtbij.

In de jaren vijftig maakten we iets vergelijkbaars mee. Toen ontdekten we dat er ongelijke ontwikkelingskansen waren voor arbeiderskinderen. Amsterdam ontwikkelde daarom wat nu de Cito-toets is gaan heten. Na een indertijd geruchtmakend proefschrift over 'Verborgene talenten' werd duidelijk dat er werk aan de winkel was. Daar hebben — oh ironie — veel zestigers van nu veel aan te danken gehad.

We hebben nu een vergelijkbaar probleem. Opnieuw zijn de kansen om je talent te ontwikkelen niet gelijk verdeeld.

Toegegeven, er zijn vele interessante initiatieven. Ondernemers openen massief de deuren voor stages. Bedrijven halen wer-

keloze schoolverlaters binnen. Boven de sterkte, maar om ze alvast werkervaring op te laten doen, en ze ondertussen te ondersteunen bij het solliciteren. Een interessant nieuw fenomeen.

Er zijn ook veel goede initiatieven uit de sportwereld. Steeds meer sportclubs nemen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en zoeken de jongelui op. Als ze hun idolen als rolmodel gaan gebruiken, blijken rotjochies ineens wel op tijd te kunnen komen en respect te tonen voor anderen. Ook theatergroepen weten verbazend interessante dingen los te maken.

Een ding is inmiddels wel duidelijk, we kunnen het onderwijs er niet alleen voor op laten draaien. Duurzame talentontwikkeling vraagt inspanning van ons allen.

Trude Maas beheert in het Zakenkabinet de portefeuille Schaal en Maat. Zij is voorzitter van de Utrecht Development Board en commissaris bij diverse bedrijven.

